

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zvedencem na razmišljanje.

Iz Ptuja [Izv. dop.]

Bogoslovec dovršivši prepisane nauke pošlje se kot nov svečenik mej narod za svečenik, na katerem plameni iskrena luč umovega žara v prosveto in blaženje menj razbistrenega sorodništva. Poselnik naobraženec množi si dalje nabrane znanosti in ponuja istih kleno zrno uka potrebnemu občinstvu, lomi krepilni kruh božanske premudrosti, da ojači in ublaži medla srca ter razvedri mestoma mrakom ogrnene duhove. Navdušen je, angeljski nazori rode mu se in vrše v možganih, želi, hlepi in trsi se pomagati svojcem k zdravemu napredku, da se vspnejo na jasno in brezoblačno visočino, kjer vlada uglašenost, umnost, poštenost in blaga pravnost.

Take vzvišene prikazni javljajo se o blagoslovljenem razdobju, kadar duhovnika razve pozvanskih dolžnostij ne tlačé in ne moré nje druge brige niti skrbi; — ali vsi toliko častni čini, vse ugodno ubrane blagopomiselnosti najagno nehajajo, ko se mu počina na lastnem župniškem ognjišču kruh peči, ko je postal gospodar kmetovalec, po pravem kmet, od óne dobe néma mira ne počinka, noč in dan ga teró misli in skrbi, kako bi moči bilo v gospodarstvu napredovati, ali konči prilično izhajati; móči se in trpi kakor kamen na cesti, petica za petico, katero si je prvlje trdom in pri nenavadnej ščedljivosti prihranil, kanjeno za opešanske večerne dneve, razmetava mislé, ka mu zemlja in marljiva delavnost vrneti z obrestmi založeno istinsko; pa moti se, sklizka riba smegnola mu je iz rok, štrbunknola v globočino, in ne vlovi se več; leto za letom prihaja lagoje in mršavo, dače se silno kopičé, pridelki, padši v ceni jako nizko, ne sežejo na poplačevanje težkih in raznate-

rih davkov, družina je brezvestna, hmanja, hotéča le mastiti se in debelo plačo vleči a delati malo, pa še to malopridno in polovično. V tako nepovoljnem stanju, kjer pogreša potrebnega mira in zveznega časa, ne utegne skoro več niti misliti na svoje knjige nekda ljubljenske, duševno delovanje neha, kakor petje drobnega slaviča ob Ivanjem. Tem póttem padajo in ugonablajo se najlepše nade za narod, in skušnje svedočé, ka le redek je župnik kmetovalec, kateri bi knjigo dovoljno gojil, premda je poprej vedam posvečene snopiče marljivo listal in pisek urno gbal. Živo istino te resnitve popričuje redka iznimka, naš pokojni A. Krempelj, bivši župnik kmet in pisatelj pri Malej Nedelji na slovenskem Štajerskem, pisavši okolo 1842. leta Oroslavu Cafu: „Kak ... bo se delo na njivah ino gorcih odprlo, te bom mogel vsak den pri težakih biti, samo po jutrah ino v lagodnem vremeni bo mi dopušeno pisček v roko vzeti,“ in omenjeni O. C., ko so mu ponujali inace prijetno nadarbo, pametno je odgovoril: na stare dni nečem kmet biti.“

Torej

a) gledé na prevelike dače, katere more župnik kmetovalec plačevati in katerih tonji pridelki ne pokrivajo, namreč na zemljiščni davek z grozno visokimi prikladami, dohodnino, pristojbinski jednaček, in pri večih posestvih prinos k verskeji zakladi, stanovanje je tudi dačeno; vrh tega še berači in potujoči detiči den nadnoma po večkrat pritiskajo kljuko žepnega hrama;

b) gledé na to, ka župnik malokdo ima točne in potrebne zvedenosti v gospodarskih in kmetjskih rečeh in poslovih; v mlajšji dobi je malo mislil, ka bode v priletnih dneh kmetjski bič po njem pokal. Tako nenaravno in ne-

dosledno razmerje ne vodi k miru in zadovoljnosti;

c) gledé na to, ka kmetovanje odvrča od duševnega poslovanja, in svečenik se v takem položaji sevsma poseljači, namesto ka bi živel za omiko in kadilo toril vedam; človek omikanec, kateri je 16 let z dovoljuim uspehom dijačil, odločen je za širjenje duševne olike;

č) gledé na to, ka kmetove, ki sami delajo kraj težakov, sami je stalno nadzorujó, tonji strošek uživajo, navažno zajemljó iz iste sklade, iz katere družinče, priprostejše se oblače, ženka je tudi vestna pomočnica, itak zaporedoma na boben devljejo, kako pa bi mogel v gospodarstvu napredovati župnik, kateri sam ne maše z motiko, ne hodi za oralom, ne brani sam živine, oblači se jakše, dragše mu se miza pokrivilje, nego vse to mu vrši brezvestna in lena družina, katere je primoran obilo krmiti na veliko svojo pogubo, vsaj mnogo več potroši in bere plačila, nego li se pripravi, in Nemec o tem slučajji pravi: „was der flug verdient, das frisst das gesind“; celo posvetnjaki imajo britke skušnje, kaj se pravi s samoj družino gospodarstvo voditi; — gledé na te navedene in še morebiti druge važne vzroke nasvetuje se našemu državnemu poslancu, naj se v državnem zboru stavi predlog, „da se župniška posestva prodajo, a znešena kupnina naj se segurno naloži na obresti, katere se vsako leto naj plačujó župniku“. Stoprv onda bode mogel župnik rešen kmetovalnega težila živeti za oblaženje svojega naroda in za znanosti; ker pa se naši povekši malo brigajo za urejenje in zboljšek stvarnih razmer nižjega svečeništva, prosimo naše poslance, naj nam pomorejo k priličnejšemu bitku.

Blagovolé zvedenci svoje nazore razkriti o tem predmetu.

Listek.

Hrvatska, Slavonija, Dalmacija in vojaška Granica.

Po ruski spisal L. V. Berezin.

Brez dvombe, zadnja leta so se Rusi veliko začeli pečati s slavjanskimi zunaj Rosije živečimi narodnostimi. Tudi mej ruskim navadnim občestvom se je poznanje neruskih Slavjanov dovoljno dosti razvilo, ki se pa bode vedno še bolje in bolje razvijalo, in sicer po razmeri vspehov samostojnega razvitja ruske nauke in ruske civilizacije. In to je prav naravno. Hočeš dobro razumeti nalogo ruske nauke, ruske civilizacije, hočeš biti dobrim, pravim Rusom, tedaj je neobhodno tudi potreba, da ne poznaš same svoje Rosije, ampak študirati moraš tudi drugi slavjanski svet, v njegovi preteklosti in sedanosti.

Ravno tako pravilna ruska politika ne more biti indiferentna v odnošenji k slavjanskim, zunaj Rosije živečim narodnostim, kajti one so, po znanem izreku ruskega učenjaka, koristne Rosiji uže vsled svoje eksistencije. „In one so Rosiji tem bolj koristne, čem bolj se zavedajo svoje slavjanske krvi, čem krepče varujejo svojo svobodo, čem z večjo energijo se boré proti tujim elementom, grozečim jih narodni samostojnosti. Brez južnih in zapadnih Slavjanov Rosija ne bila bi zdaj to, kar je. Naj poginejo te narodnosti v borbi s Turki, Magjari, Nemci in Lahi, naj izginejo iz zemelnega površja, Rosija ne bo nikedar to, kar ona more in mora biti, kedar se neruski Slavjani ukrepijo in kedar si priborijo neobhodne pogoje k samostojnemu razvitju“. Tako piše učeni slavist, V. J. Lamanskij v svojem članku: „Rosija koristi uže s svojo eksistencijo Slavjanom“. In to je jasno, da čem bolj

znajo Rusi Slavjanstvo na vsem njegovem obširnem prostranstvu, osobno iztočni in greko-slavjanski svet v njegovem posebnem kulturnem tipu, tem boljše je to za Ruse in druge Slavjane. Prav po pravici je tedaj opazil Berezin, pisatelj gori omenjene knjige, da do današnjega dne nij bilo še spisa v ruski literaturi, v katerem bi bile zbrane vsestranske črte iz javnega in domačega življenja Hrvatov, za kar so poslednji večkrat Rusov na tihem in javno grajali. Gospodu Berezinu, bivšemu dolgo časa ruskemu konzulu na Reke, pripada čast in velika zasluga, da je prvi izmej ruskih napisal prav temeljit in obširen razgled vsestranskega življenja Hrvatov, prebivajočih na Hrvatskem, v Slavoniji, Dalmaciji in Vojaški Granici. Veliko je videl z lastnimi očmi, veliko materijala si je prisvojil po lastni skušnji, a mnogo je zajel tudi iz hrvatskih in srbskih knjig, katere je porabil povidoma

Odgovor

g. Kržiču, katehetu v nunskejši šoli v Ljubljani.

Pod naslovom „Slovenstvo in nunske šole“ smo priobčili pred kratkim članek, da bi opozorili na óne nepravilnosti, ki se vršé v nunskejših šolah. Takoj pak je priposlal č. g. Kržič, učitelj veronauka v nunskejših šolah, odgovor na óni članek, kateri je bil cel priobčen včeraj v „Slovenskem Narodu“. G. Kržič naj nam dovoli na sledeče ga opozoriti:

Da smo v omenjenem članku pred vsem notranjo šolo nunske pred očmi imeli, kaže navedeno šolsko spričevalo; in kar smo mi trdili, to nam potrdi g. Kržič sam, da namreč v tej notranjši nunskejši šoli v vseh razredih, tedaj tudi v najnižjih dveh, slovenščina je samo prostovoljni predmet, z družimi besedami tedaj, da se sploh ne uči, kajti lastno izkustvo nas uči, kaj velja slovenščina kot neobligatni predmet na učilnicah. Ako pak g. K. opozoruje, ka notranja šola je nekakov zaseben zavod, da je število učencev se deklic majheno, in da nígdo nij prisiljen svojega otroka v notranjo nunske šole pošiljati; dalje, ako deducira, da, ker je mnogo tujk, celo iz Laške in Francoske v njej, da se zaradi tega nemški podučuje, moramo mu odkrito reči, ka mi ne razumemo njegove logike. V prvič se nam število učenk v notranjši šoli, 170, nikakor ne zdi tako neznatno, da bi se ga moglo čisto prezreti, in baš pred tujci nam je treba pokazati, ka ljubimo svoj rod in jezik. Vdrugič je pa nam ves zdanji šolski aparat pustil prav malo slovenščine v šoli, ali vsaj to malo moramo iskreno čuvati; notranja nunska šola ima pravico javnosti, in ker je ljudska šola, veljajo tudi zánjo občne kranjske šolske postave. Razen dveh krajev je na Kranjskem povsodi učni jezik, vsaj v najnižjih razredih, naš slovenski jezik, tako določuje zakon. Nunske šole tedaj, ker imajo pravico javnosti, naj so potlej notranje ali vnanje, némajó nikakega privilegija, ki bi jih oproščal teh dolžnostij.

G. K. naj nam dovoli, ka smemo dvomiti o njega trditvi istinosti, da izmej 170 učenk notranje šole je namreč večina hčera neslovenskih staršev. Mogoče pak je in verjetno, ka je takih staršev, ki mrzé in sovražé slovenstvo, in želé za to svojim otrokom čisto nemške odgoje. Ali tu velja braniti domač običaj, in takim ljudem nij drugače pomagati, nego da se jim svetuje, naj primejo za —

palico in romajo tja, kjer ima nemštvo pravico gospodstvovati.

Kdor pa mej nami živi, mora spoštovati domače naše zakone, — ako mu nijso všeč, pot mu je na vse kraje do stežaja odprt. Ta princip bi moral voditi vse kranjske učilne, a tudi nunske, kajti i druge narode vodi to načelo; mej Nemci na priliko nij zavoda nikjer, ki imajoč pravico ljudskih šol, bi izpodrinil iz svojih sob deželni jezik. A pri nas na Kranjskem vidi in opazuje se ta izrodek, in opravičuje se vse žaljenje domačinstva s tem, ka tujke obiskujejo šole! Ali zaradi majhnega števila teh se prezira morda 100 slovenskih deklet, in to še celo iz boljših krogov; nij-li to nemškovalnost grda in toliko grajana, ako se v slovenskejši šoli niti domače čitati ne uči? Naposled ima pak šola, vsaka, uže več upliva, nego jej ga g. K. sè svojim slabim „klasom“ pripisuje. Omenjamo pri tej priliki izjav slavnih pedagogov, n. pr. Amos Komenskega in drugih. In od kod se dandenes pripisuje tolika važnost ljudskim šolam, ko bi ne uplivala višje, nego dajale slab „klas“? Osobito deklinške šole imajo največjo važnost, tu bi se moralo povsodi domoljubje, iskreno domoljubje učiti, potem bi imeli kmalu velik rod pravih rodoljubov.

Kar se tiče opazke gledé „upliva duhovenstva“ na nunske šole, nas č. g. K. ima za preveč naivne, ako misli, da smo s tem izrazom hoteli kako neposrednje duhovensko uplivanje konstatirati. Tudi nam so znani zdanji šolski zakoni, to naj nam vrli g. Kržič na besedo veruje. In priznati nam mora g. K. sam, da cela uredba notranje nunske šole, ker je vendar „šibke device“ nijso na svojo pest ustanovile, ima svoj izvor v ónih višjih duhovenskih krogih, katerim so v občé samostani podvrženi. In taki posredni uplivi so po čisto močnejši nego neposredni.

Sicer pak z zadostjenjem na znanje jemljemo, da bode tudi v notranjši nunskejši šoli odslej na slovenščino bolj oziralo se, ka razumemo takó, da se jej ne bo odmerila pičla merica ur na teden, ampak da bode kakor v vnanjši šoli za vse deklice, v notranjši vsaj za slovenske učenke učni jezik slovenski. Ako „upliv duhovenstva“ to doseže, klanjati se čemo potem.

R—i.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. avgusta.

Na Ogerskem se zdanjega časa godé

čudne reči. Magjarski opozicijski časopisi so si postavili nalogo, da svojo domovino popolnoma osramoté in odvzamejo jej še zadnjo trohico zaupanja, katero stavi svet še vanjo. Kakor na Turškem tako prihajajo tudi na Magjarskem razne sleparije iz vladnih krogov na dan. In ker jim zmirom denarja primanjkuje, za to so jako hudi na Hrvate, ki so si upali v nunciju regnikolarne deputacije zahtevati večjo svojo avtonomijo in vtelesenje Vojne Granice. Magjari se mej soboj grižejo, ali kadar čujejo kakšno pravično zahtevo, tačas so jedini, tačas ne poznajo „braće Hrvatov“.

Vnanje države.

Velike roparske čete Grkov in Turkov se klatijo po vshodnji Bolgariji, in bati se je, da postanejo toliko bolj predrzne, ker so ruski vojaki 3. avgusta odšli. Grki, tako tisti, ka jih je v Bolgariji, kakor oni v kraljestvu, neprenehoma ščujejo in intrigirajo zoper bolgarsko državo. Zato je vlada bolgarska zaukazala nekako obsadno stanje okolo Varne, Ruščuka in Trnova, kjer se največ teh grških in turških lopov okolo klati. Bašibozuki in tudi redni turški vojaki napadajo in moré Bolgare. Knez Aleksander bolgarski se je zagadel; obrnil na turško vlado.

V Sofiji je knez bolgarski svečano obhajal dne 3. t. m. imendan ruske carice, tete svoje. V svojej palači je priredil istega dne na večer velik obed, pri katerem so bili navzočni vsi zastopniki tujih vlad. Knez Aleksander je napil ruskemu carju in carici.

V vshodnji Rumeliji ne bo prišlo do reda in miru. Porta zdaj zahteva od guvernerja, da mora turške zastavi čast in spoštovanje pridobiti, a Bolgari je ne morejo videti. Tudi je turška vlada prepovedala guvernerju imenovati se „knez Vogorides“, ampak on mora ostati „Aleko paša“ in pokoren biti sultanu v vseh rečeh, ako hoče to ostati, ka je. Tudi general Vitalis je dobil povelje, bolj strogo postopati, zato je Bolgare prav trdo ozmerjal, da Turkom ne dadó miru, in da še vedno mislijo na upor; imenoval jih je celo glupo, svojeglavno ljudstvo. To je Bolgare razkačilo, da so se čez Vitalisa pritožili pri Vogoridesu. Knez Vogorides je pa sam v stiski mej narodom in mej turško vlado; jedino zavetje ima pri evropskejši komisiji, in tukaj spet le na dveh udih te komisije, na ruskem in na nemškem. Vshodnja Rumelija ostala bo provincija turška, ako se osmanska država še kedaj uredi. Do tega pa nij najmanjšega upanja, ka v Carigradu vse razpada in narobe gre. Vojaki ne dobodo plače in preklinjajo Osman pašo, ki vleče 200.000 pijastrov na mesec, vojake pa stradati pusti. Uradniki nečejo delati, ka ne dobijo plače. Mogočniki in paše pa grabijo, kjer se da ka vzeti, ka slutijo, da dolgo itak ne bo trpelo. Sultan se ne briga za nobeno stvar, in tudi nič ne vé, ka je napačnega v državi. Posojila iščejo, pa ga ne dobodo. Paše se masté, ka

prav dobrosovestno. Njegovemu trudoljubju moramo oddati popolno priznanje: knjiga iz dveh zvezkov (I. zv. 520 str. + XI. in II. zv. 590 strani) obsega vse mogoče strani narodovega življenja in predstavlja tako obilen material, kakovšnega daje jedva kaka knjiga o Hrvatih, pisana na kakem koli jeziku. Takov spis je za Ruse gotovo bolje potreben in primeren, kakor učeno pazasledovanje prenatčenih podrobnostij. Berezin je pri tem tudi gotovo bolje mislil na splošno maso čitateljev, kakor na omejeni krog učenjakov. Spis je sestavljen po tem-le načrtu: Na prvem mestu geografsko-statistično opisovanje Hrvatske in Slavonije, potem administrativni ustroj z opisanjem vladnih sistem v Avstriji, uplivajočih na administrativni ustroj Hrvatske in Slavonije, — sodnijske ustanove, položenje obrtnije in trgovine, stanje kmetskega in plemenitega stanu sè zgodovino poslednjega, stanje narod-

nega izobraževanja, posebno narodnega šolstva s kratkim pregledom sedanje hrvatske slovesnosti. Tudi religioznih zadev nij zamenjaril. Kakor Rus in pravoslavac, se vé, potrudil se je posebno poznati stanje pravoslavne cerkve na Hrvatskem. Poročilo o dohodkih in stroških pravoslavne cerkve na Hrvatskem. Poročilo o dohodkih in stroških pravoslavne cerkve skoro čisto katoliški deželi podaja prav zanimivo berilo (341—399 stran.). Nič menje interesanten nij opis unijatov, protestantov in židov. K prvemu zvezku je priložen prav čedno in skrbno prigrotovljen zemljevid jugoslovanskih dežel avstro-ogerske monarhije.

Drugi del obdeluje v tistem redu, kakor prvi, Dalmacijo in Vojaško Granico z obširnimi historično-arheološkim opisom dalmatinskih otokov in zgodovino oddelnih mest, posebno Dubrovnika. Skoro polovica drugzega zvezka sodrži etnografijo vseh četirih jugoslavjanskih

avstrijskih provincij (361—591). Tam govori pisatelj o mitoloških verovanjih južnih Slavjanov, o njih domačem življenji, običajih, navadah in pravljicah, o selških zabavah in vražah. Ta del knjige, sestavljen večidel na podlagi lastnih opazovanj in po spisih Bogišića, predstavlja mnogo zanimivih faktov, ka kažejo, po besedah pisatelja, na prav blizko sorodstvo hrvatskega zemljedelca z ruskim „krestjaninom“ (kmetom) glede njegovih navad, običajev, zabav, pravljic, vraž sploh gledé vsega privatnega življenja. In ta okoliščina je pisatelja privodila k sklepu, če tudi ne k novemu, da mej hrvatsko in rusko narodnostjo je znotranja tajna, a tesna zveza, ka ima še večo veljavo vsled tega, ka nij osnovana na državni, prisiljeni podlagi, ampak na prirodni, tedaj svobodni; ta zveza izvira torej iz notranje nagnenosti enega naroda k drugemu. Knjiga podaja čitatelju v vsakem obziru

goljufajo, kjer in dokler morajo, ter si mislijo: za nami potop! Nihče ne misli več na državo in njeno prihodnost, ampak le vsak na sebe. Pri takih razmerah pač ne bo dolgo več životala turška država, in vshodnja Rumelija ter vse druge evropske dežele turškega carstva se bodo osvobodile.

Slobodna *Nemčija*, katere novinarstvo ima toliko povedati o „absolutističnih“ razmerah na Ruskem, bode kmalu postala gnezdo najgršega pravega Bismarkovega absolutizma. O svojem času smo poročali o nemških jeklenih zakonih zoper nemške socialiste; a ta zakon nemške vladarje še ne zadostuje, hoče ga še premeniti in poostri. A pri nas se ipak še nahajajo Schönererjevci, katerim je Nemčija onih socialističkih kaj ideal.

O pomirjenju mej nemško državo in katoliško-rimsko cerkvijo se različno govori. Poročajo se, da se je našel „modus vivendi“ in sklenil mej Berlinom in Rimom, ali nemška „Germanija“ temu oporekava. Bismarku je gotovo mnogo leželo na tem, da se doseže pomirjenje, in ker on to želi, doseglo se bode tudi. Po raznih poročilih so osnovne točke pomirjenja te-le: 1. Nemška država ne bode več rabila disciplinarnih zakonov zoper duhovnike, ali kurija mora sprejeti „status quo“, dokler se zakoni meseca maja 1872 ne preuredijo. 2. Škofje naj se prognani vrnejo na svoja prejšnja mesta, ali ukloniti se morajo mestnim nareiban, ki se ne protive kanoniškim zakonom. 3. Škofje bodo smeli opravljati svoja duhovenska posla, če obljubijo, da ne bodo kralili javnega miru.

Dopisi.

Iz Ljubljanske okolice 5. avgusta. [Izv. dopis.] 1. t. m. imeli smo učitelji ljubljanske okolice letno učiteljsko zborovanje v Ljubljani. Razen navadnih točk bilo je na dnevnem redu posvetovanje o poduku v zgodovini in zemljepisji v ljudski šoli, in o ženskih ročnih delih. Daljno razpravo o tem opustim, omeniti hočem drugih prizorov, ki so nekake važnosti. Sploh se je narodni značaj tukajšnjih učiteljev pri vsaki konferenci kazal, ali tako izključljivo narodnega značaja še nij bilo zapaziti, kakor to leto. Kajti razen referata, (ki ga je imela učiteljica) nij bilo mej učitelji slišati besede nego domače slovenske.

Vemo, da na jeziku nij toliko leželo, vse-kako pa velja značaj, kar se tu poudarja. Tu nijsi zapazil nič tiste nemške navdušenosti, recte furoris teutonici onih postonjskih cverglerjev in dumovcev, temveč vladala je neka zaupnost in edinost mej soboj, ter splošna navdušenost za blagor domovine. Zato smo tudi pri skupnem obedu v čitalniški restavraciji, kjer smo bili za malo novcev prav do-

mno koristnega in podučnega, če tudi ne moremo soglasiti se popolnoma s pisateljem, kateri jo imenuje „učenim izsledovanjem“ (I. zv. IV.)

Berezin je prvi ruski pisatelj, ki je podal ruskemu občinstvu vse, kar je mogoče poznati o hrvatskem narodu, in zatorej zasluži popolnoma podporo jugoslavjanskih, posebno hrvatskih čitateljev, umeših ruski jezik. Slovencem jo priporočam ne le zaradi tega, da bi svoj sosedni bratski narod še bolje na tanko in temeljito spoznali, ampak tudi radi izglednega ruskega jezika, katerega ima Berezin dovršeno v oblasti. Knjiga, ki se dobiva pri vseh knjigoprodavcih v Petrogradu, posebno v „geografskem magazinu A. A. Iljina“, je sicer draga, stoji 6 rubljev, a znano je poskušnji, da dobro blago nij nikdar drago.

Petrograd 26. (14.) julija 1879.

—r—

bro postreženi g. nadzorniku nazdravili, ki ve nepristransko in možato postopati. (Konec smo morali zbrisati, ker bi se g. drž. pravdnik ne vjemal z vašo kritiko postonjskega šolskega nadzornika in uvrstenje učiteljskih mest vsled nove šolske novele. Ur.)

Od Temenice 5 avg. [Izv. dop.]

(Beseda slovenskim učiteljskim kandidatom.) Sedaj tudi vi stopite mej slovenski narod svojim kolegom pomagat slovensko mladino vzgojevati, mej priprosto ljudstvo, kojega svojstva bodele lahko neposredno opazovali, ter se potem prepričali, da živite mej svojim narodom, da tedaj njemu posvetite svoje moči, da se reši enkrat mračne tuje pošasti, ki uže od nekelej zija, njegov slovenski živelj požreti. Vedite, da naš narod krvavi na ranah, katere mu je vsekaj politični sovražnik, nenasitljiv tuje in renegatstvo domačih sinov, da je modernih renegatov tudi mnogo mej učiteljstvom, tedaj mej vašimi kolegi se nahajajo taki breznačajniki, koji pod plaščem nekega lažiliberalizma še vas druge sumničijo, kar je vas značajnih ostalo za pravično stvar. Se ve, da je temu prikazku največ kriva odgoja učiteljev v učiteljskih, v katerih slovensčina ne zavzema prvega mesta, da si učitelji po nastopu služeb imajo skoraj izključljivo samo slovenske otroke podučevati. Kolikor si je učitelj kot dijak gimnazijalski samostojnega značaja v gimnaziji (v naših realkah se ga nikakor ne more) pridobil, toliko ga navadno spremi v praktično življenje; v učiteljskih pa se narodna zavest ne samo da ne vzbuja, še nasproti . . .

Da postane toliko učiteljev renegatov, krivi so tudi nemško-židovski politični časniki, kakoršni so na pr. dunajski, in po katerih sega mlad učitelj, ki še nima dovolj lastne razsodbe. Iz te judovske žurnalistike se potem nasrka polno krivih zaumenov o svojem rodu in njega zgodovini, da izgubi naposled poglavitne pojme o narodovskem vprašanju, da uže ne vé, če eksistujejo Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bolgari ali samo Kranjci, Štajerci, Korošci itd. da postane vetrnjak po izvolji svojih višjih strahov. Njegov zgodovinski profesor ga tako nij podučil o tej stvari, in uže vsled tega manjka prave podloge slovanske zavednosti. — Koristno in zdravo bi bilo za vašo nabrazenost, (kar bi vam pomagalo še pri učiteljski preskušnji), da pričnete koj, stopivši v svoje praktično delovanje mej svojim narodom, prebirati kulturno-historičke knjige, da se naročite na zabavne in podučne liste, nego bi segali po škodljivem močvirju judovske žurnalistike. To vam svetuje vaš kolega

slovenski učitelj.

Z Gorenjskega 2. avgusta. [Izv. dop.]

Nas Slovencev je poldrugi milijon, pa nímamo nobene višje ni srednje šole s slovenskim učnim jezikom, mej tem ko 8 milijonov broječi Nemci v Avstriji imajo 5 univerz in še mnogoštevilno družih višjih učilišč. Poljaki v Avstriji imajo dve vseučilišči in dve višji tehniki; le nam dozda vladajoča stranka nij nobene višje šole privoščila. Treba je, da se slovenski zastopniki v državnem zboru spet krepko odglasé za pravice slovenskega jezika, ter saj skušajo toliko dosejati, da se napravijo na vseučilišči v Beču ali Gradci nekatere stolice s slovenskim učnim jezikom poleg nemških, tako, da je saj vsak Slovenec, kateri je vseučilišče dovršil, zmožen rabiti slovensčino v svojem stroku; da potem izginejo oni izgovori, da zavoljo pomanjkanja slovenskega

poslovanja zmožnih uradnikov se ne more vstreči našim terjatvam.

Še bolj, nego v naših srednjih šolah je potrebna vpeljava slovenskega učnega jezika v učiteljskih pripravniških na Slovenskem. Ljudski učitelji v naši deželi morajo slovensko mladino podučevati, zato pa morajo popolnem biti zmožni upotrebovati slovenski jezik pri podučevanju, drugače ostane poduk brezvspešen. Nemškutarji vedno povsod povdariajo, da nij mogoče uradniku, ki se je na nemških šolah izobražil, slovensko poslovati, kako bo pa potem mogoče učitelju, dovršivšemu nemsko pripravnišče, slovensko podučevati, nám nij jasno. Da se pa nemško ne more podučevati v naših ljudskih šolah, je vsacemu znano, morebiti le našim nemškutarjem ne. Iz zdanjega nemškega pripravnišča so žalibože izšle uže marsikateré za učiteljstvo nesposobne osebe, ki so služile le za orodje germanizatorskim agitatorjem. Da podučevanje taci učiteljev nij moglo biti uspešno je razvidno, ker nijso imeli dostojne omike, in ker jih narod nij spoštoval in le prisiljen in nerad k njim otroke v šolo pošiljal. Narod pozna dobrotnike. Nam Slovencem je treba poštenih slovenskih učiteljev, ki bodo v šolah učili in gojili slovensko rodoljubje in pravo avstrijsko domoljubje in s svojim podučevanjem vtrjevali narodnost slovensko in povzdigovali narodni ponos, to pa morejo le taki storiti, ki so se sami na narodnej podlagi v slovenskem učiteljski izobražili. Če bode učiteljske v Ljubljani slovensko, kakoršno bi moralo biti, potem bo kmalu zadosti narodnih slovenskih značajnih učiteljev, in ne bodo se več izgojevali neznačajniki, ki bi uže v šolah pomagali tujcu zatirati slovensko narodnost. II.

Domače stvari.

— (Iz Maribora) se pripeljejo v Ljubljano s svojo godbo v nedeljo dné 10. avg. tamošnji južno-železniški delavci. Prihod je naznanjen ob 5. zjutraj, potem je zajutrek v kazini, opoldne svira njih godba v „zvezdi“, zvečer je zopet skupna zabava na kazinskem vrtu.

— (Imenovan) je dosedanji colni asistent g. Josip Živny oficijalom pri glavnem colništvu v Ljubljani.

— (Naslov in značaj višje sodnije svetnika) je dobil državni pravdnik celjskega okrajnega sodišča, gosp. Aleksander Duller.

— (Izpred porotnega sodišča.) Minolo sredo 6. t. m. se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem uže štirikrat prej odložena obravnava proti grofu E. Liechtenbergu zaradi spolnega posilstva. Zatoženca, kateremu zagovornik je bil dr. Moše, so porotniki s 7 proti 5 glasom izpoznali nekrivega.

— (Zabavni vlaki.) Kakor vsako leto osovré, pojdejo tudi letos dné 14. in 15. t. m. zabavni vlaki znižano vožnino iz Ljubljane na Dunaj, v Trst in Benetke. Kedor se bode vozil v poslednji dve mesti, gré mej potem lahko gledat tudi sloveče postojnske jame.

— (Iz Dolenjskega) se nam poroča, da je v vinogradih polno. Trtna bolezen se le na brajda in starih visokih trtah prikazuje, a ne še v vinogradih. Z žitom pa nijso ljudje kaj zadovoljni. Koruze in krompirja bo veliko, da vsaj ne bode sile za živež.

— (Iz Slatine) se nam piše, da se tam zdravlja srbski polkovnik Vlačkovič, znani vodja prostovoljcev v srbsko-turške

vojski. V ponedeljek je prišel slavní naš učejak g. Davorin Trstenjak ter tukaj obiskal vzvišenega biskupa Strosmajerja in dr. Račkoga. Mnogo je tu gostov iz Srbije, zlasti iz Beograda.

— (Štajerski deželni šolski svet) je v seji 3. julija dovolil razširjenje enorazrednic v Antičah in Pišecah (breški okr.) v dvorazredne šole. Učitelj Matej Zadravec na Ptujскеj gori je bil dejan v pokoj.

— (Iz seje deželnega odbora 2. avgusta.) Deželni odbor je sklenil: da se 6 blaznih iz Kranjskega prevzame iz Štajerske blazni v tukajšnje, ker so v tukajšnji manjši stroški — da g. Jož. Braune, župan kočevski, zastopa deželni odbor oziroma deželni sklad pri okrajnem cestnem odboru kočevskem — da se vrhniškim pogorelcem dá 1200 gld. podpore iz deželnega zaklada.

— (Iz odborove seje družbe kmetijske dné 3. t. m.), katerej je predsedoval baron Wurzbach, je došlo „Nov.“ sledeče poročilo: Gališka družba kmetijska vabi našo družbo v skupni shod vseh kmetijskih družeb na Dunaj, v katerem naj bi se svetovalo in določilo: kaj naj bi družbe kmetijske skupno prihodnjemu državnemu zboru na srce položile o zljajšanji težav, ki tarejo kmetijstvo, — katere postav naj bi se preuredile, katere na novo osnoval; odbor je sklenil, naznaniti družbi gališke, da se družba naša rada udeleži nasvetovanega shoda, ako bo mej zborovanjem državnega zbora, in je pritrtil vsem 5 nasvetom gališke družbe, pa tudi predlogom dr. Bleweisovim, naj družba naša tudi povdari nujno potrebo, da se 1) gozdna postava presnuje tako, da bode pravična živinoreji, a ne enostransko samej lesoreji, 2) da nemudoma dobimo postav zoper oderuhe, ki oderajo tudi kmeta. — Gosp. Murnik je poročal o spremembi pravil (statut) družbe kmetijske, po katerej se ima pravilom njenim privzeti poseben odsek za konjerejo v ta namen, da v prihodnje tudi družba kmetijska prevzame opravila razpuščene c. kr. deželne komisije konjerejske; — skleneno je mej drugim bilo, da še ta mesec se samo za ta prestop družbenih pravil skliče izredni občni zbor družbe kmetijske. — Gosp. Tomažu Hitzu, ki je jako marljivo in umno poleg tolminskih sirarij vodil tudi napravo naših bohinjskih, ki pa koncem letošnjega leta zapusti Kranjsko in Goriško, se dá toplo zahvalno pismo za njega uspešno delovanje, po katerem je bohinjski sirar dobil dobro ime po daljnem svetu. — Gospodarskemu društvu hrvaškemu se vstreže z naznanilom krajev, kjer se nakupujejo goveda zlahtnega muriškega in belanskega plemen po izkušnjah g. odbornika Seuniga in g. Lasnika.

— (Banka „Slavija.“) Denašnje številki „Slovenskega Naroda“ je priložen letni račun banke „Slavije“ v Pragi, iz katerega se razvida jako uspešno delovanje te slovenske zavarovalnice v minolem letu 1878, ter nanj posebno opozorujemo svoje častite čitatele. Glavni zastop banke „Slavije“ za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko je v Ljubljani na dunajske cesti št. 7.

Tuji.

6. avgusta:

Evropa: Lucodni iz Trsta.
Pri **Sionu:** Czepelka iz Dunaja. — Stanonik iz Gradca. — Fuchs iz Dunaja. — Broy iz Trsta. — Walz, Arenz, Leicht iz Dunaja.
Pri **Malič:** Bergler iz Dunaja. — Weis, Rom iz Kočevja. — Kaufman iz Gradca. — Justin iz Trsta. — Schreiber iz Reke.
Pri **bavarskem dvoru:** Lumel Kurz iz Dunaja. — Stabli iz Kranja.

Izdatej in urednik Makso Armic.

Vinska posoda po dražbi na prodaj!

C. k. rudniška direkcija v Idriji bode 20. avgusta t. l. po dražbi za gotovi denar prodajala

117 praznih vinskih sodov, ki držijo po 280 do 6300 litrov. (363)

Dunajska borza 7. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67	gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	„	20	„
Zlata renta	78	„	65	„
1860 drž. posojilo	125	„	25	„
Akcije narodne banke	830	„	—	„
Kreditne akcije	270	„	50	„
London	116	„	50	„
Srebro	—	„	—	„

Napol.	9	„	31	„
C. kr. cekini	5	„	51	„
Državne marke	57	„	10	„

Najprisrčnejšo zahvalo

izrekamo vsemu p. n. občinstvu za izkazano sočutje in obilo udeležbo pri sprevedu našega ljubljenega sina, oziroma brata

Franca Kneza;

posebno se še zahvaljujemo sl. pevskega zboru „čitalnice v spodnji Šiški,“ kakor tudi „katoliško-rokodelskemu društvu,“ v obče pa vsem blagim dariteljem toliko in tako krasnih vencev.

V Šiški, dné 5. avgusta 1879.

(360—3) **Žalujoča rodbina.**

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celem Evropi, zadele so tudi Svico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljavi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico **zastonj**. Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzememo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov žepnih ur od ponarejenega zlata, umetno in čudovito izrezljane, najfinejše regulovane, pri vsakej uri zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in glavni ključ; jeden komad le gl. 3.45.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-ur) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektrogalvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolešjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov stenskih ur v najfinejšem emailiranem okviru z zvonilom, repasirane, preje jeden komad gl. 6, zdaj le gl. 2.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalne mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dni, fino na trenotek regulovane, lepe, in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov: **Uhren-Ausverkauf**

(321—3)

VON

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,
Wien, Rothenthurmstrasse Nro. 9.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Kratek izpisek

iz računskih sklepov in iz opraviškega poročila
za 1878. leto.)*

I-II. oddelek. Zavarovanje istin (kapitalov) in dohodkov do neke dobe življenja in za slučaj smrti.

Število členov 16.737. — Zavarovani kapital vkup 9.157.705 gold. 50 kr. — Zavarovani dohodki 1.876 gold. — Zavarovalnina in postranska plačila 164.627 gold. 14 kr. — Rezervne in poroštevne zaloge 753.076 gold. 87 kr. — Zaloge od preostanka 109.768 gold. 29 kr. — Izplačani kapitali in dohodki leta 1878 93.740 gl. 48 kr. — Preostanek od leta 1878 (za fonde in člene) 8.484 gld. 18 kr.

III. oddelek. Vzajemna podedovanjska društva.

Število členov 18.443. — Podpisane istine 7.829.099 gold. 50 kr. — Plačane vloge v l. 1878 230.181 gold. 46 kr. — Imetka (rezervne zaloge) z všteti 4% obrestmi in obrestmi od obrestij 2.405.830 gold. 34 kr. — Posebni dobiček iz obrestij in delež na dividende odd. II. 325.120 gold. 61 kr. — Posebna zaloge za upravne troške 20.000 gold. — (Obrestnega dobička v 1877. letu (čez navadne 4% obresti, ki znašajo za l. 1878 80.073 gl. 27 kr.) z vštetim preneskom dobička iz odd. II. od let 1869—1873 znaša 56.988 gold. 35 kr.) Vse premoženje oddelkov za vzajemno podedovanje znaša koncem desetega upravnega leta 2.730.950 gl. 95 kr.

Upni društvi.

1. upno društvo. Posojila na založnine (kavcije) državnim, občinskim in zasebnim uradnikom, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gld. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 328. — Posojila znašajo do sedaj 145.880 gl. 39 kr. — Kapitala ostane še amortizirati 73.502 gold. 65 kr. — Oglašeni izgub v letu 1878. 213 gold.

2. upno društvo. Posojila in zājmi (predplačila) členom II. oddelka, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gold. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 1335. — Posojila znašajo vkup 941.599 gold. — kr. — Kapitala ostane še amortizirati 497.759 gold. 49 kr. — Izgube v letu 1878 znašajo 1.029 gold. 88 kr. vsled propalih pravic do zavarovanega kapitala pri dveh členih.

IV. oddelek. Zavarovanje za ogenj.

Število členov 116.679. — Zavarovani kapital 108.100.580 gold. — Premije in postranskih plačil za leto 1878 749.630 gold. 56 kr. — Redna premijna rezerva za 1879. leto 262.026 gold. 97 kr. — Izrednih rezervnih in poroštevnih zalog 80.493 gold. 63 kr. — Zaloge dobička 59.246 gold. 56 kr. — Plačanih povračil za škode s troški za precejevanje istih za 1878. leto 550.738 gold. 08 kr. — Preostanek v letu 1878 za člene in zaloge 15.331 gl. 38 kr.

Odkar se je ustanovil IV. oddelek (od 1870. do konca 1878. leta) podelilo se je iz dobičkov na podlagi §. 4 in 5 pravil IV. odd. 119 občinam glasilno orodje in skoro povsodi četverokolesne gasilne brizgalnice po 500 gold. vrednosti.

Mlinarska zadruga v IV. oddelku. Zavarovane istine 6.662.300 gold. — Zavarovalnine 51.269 gold. 61 kr. — Povrnene škode, preiskovalni troški in zaloge ne še rešenih škod 43.749 gold. 26 kr.

Požarnih škod se je od 1870. do konca 1878. leta izplačalo v mlinarskem oddelku 276.587 gold. 67 kr.

V. oddelek. Zavarovanje proti toči.

Število členov 1878. leta 5.713. — Zavarovane istine 4.288.320 gold. — Premij in postranskih plačil 83.646 gold. 64 kr. — Rezervne in poroštevne zaloge 55.112 gold. 84 kr. — Plačanih škod s troški za precejevanje istih 20.071 gold. 72 kr. — Preostanek za člene in zaloge 12.819 gold. 88 kr.

V vseh desetih letih svojega obstanka do konca leta 1878 povrnila je banka „Slavija“ za škode s troški za precejevanje vkup 3.972.316 gold. 22 kr. — Rezervnih in poroštevnih zalog ima 4.083.495 gl. 99 kr. — Zaloge preostankov: 181.834 gl. 73 kr. — Premoženja je banka koncem lanskega leta imela, kakor na tretji strani priloženi na drobno izdelani izkaz uči, 3.397.661 gl. 11 kr. ne gledé na terjatve 369.182 gl. 59 kr., katere ima banka pri svojih organih in ne gledé na nevplačana poštna povzjetja in terjatve pri posameznih družabnikih 417.198 gl. 07 kr. — 58 posojilnim založnicam posojena gotovina dosegla je koncem leta 1878 svoto 569.647 gl. 44 kr. — Členom odd. IV. in V. posojeno je bilo na hipoteke 733.583 gl. 14 kr. — Preostanka za zaloge in člene bilo je v letu 1878 v vseh zavarovalnih oddelkih vkup 135.084 gl. 97 kr. — Ves dohodek iz zavarovanja, vlog in postranskih plačil v vseh oddelkih znašal je v minolem opraviškem letu 1.414.650 gold. 62 kr.

*) Na zahtevanje razpošilja glavno ravnateljstvo letno sporočilo in natančne češke ali nemške računske izkaze brezplačno.

Občni pregled računskih izpiskov o izgubi

in dobičku 1878. leta,

sestavljen po na drobno izdelanih računskih izpiskih posameznih oddelkov banke „SLAVIJE“. (I., III. oddelek: Zavarovanje življenja. — IV. oddelek: Zavarovanje za ogenj. — V. oddelek: Zavarovanje proti toči.) **Imeti.**

Dati.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Prenesek fondov in zalog od leta 1877:					Prenesek fondov in zalog od leta 1878:				
Rezerva pozavarovalnih premij II. in IV. oddelka	170.379	69			Rezervni fond I.—IV. oddelka	3.030.802	99		
Dopolnjujoče zavarovalne premije odd. I.—II.	45.034	07			Izredna rezervna zaloga odd. I.—V.	299.840	44		
Zaloga za nagrade nerešenih škod in preiskovalnih stroškov odd. IV.	109.741	72	325.155	48	Poroštvna zaloga I. in II., IV. in V. oddelka	125.217	37		
Zrušene premije in vloge I.—V. oddelka			119.048	32	Zaloga ne še plačanih škod I. in II., IV. in V. odd.	199.734	35		
Zrušene postranske pristojbine I.—V. oddelka			5.301	26	Dopolnjujoče pozavarovalne odd. II.	2.227	14		
Pozavarovanja odd. II.—V.			309.727	84	Preostanki za člene od leta 1877	4.151	44		
Škode: povrnene v I.—V. oddelku	635.232	34			1873. " " odd. III. z II. a) 3 od leta	3.127	65	3.665.101	38
Preiskovalni troški IV. in V. oddelka	20.101	94							
Zaloga ne še povrnjenih škod II. in IV. odd.	76.134	67	731.468	95	Premije in vloge oddelka I.—V.			1.304.164	46
Izplačani dohodki odd. I.—II.			9.216	—	Postranske pristojbine oddelka I.—V.			52.225	72
Nazaj kupljena zavarovalnina odd. I.—II.			7.401	10	Zrušena pozavarovalnina (Ristorni) IV. oddelka			92.022	32
Upravni troški: Plače, doneski k stanovnici, deleži od dohodkov, nagrade, inserati, poštnina, potni troški, kolkovina, najemščina, nagrade zdravnikom, provizije, nagrade ukladnemu komisarju in preglednikom, dohodninski davek od uradnikov, penzija dr. Chleboradu i. t. d. v I.—V. oddelku	163.136	13			Pozavarovalniške nagrade škod odd. II., IV. in V. na preiskovalne troške poškodovanih zavarovancev 5% V. oddelka			258.430	44
Nagrade upravnemu svetovalstvu in ravnateljstvu poleg §. 32 in 36 prav. I. in II., IV. in V. odd.	8.944	06	172.080	19	Obrestni dobiček odd. I.—V.			833	68
Odpisani organizacijski in akvizicijski troški, tiskovine, knjižnica, inventar, nahišne table zastopnikom, statistika, kurzne diferencije in nedosežne terjatve I.—V. oddelka (incl. nedoplačil od l. 1875)			159.723	79	Razni dohodki od upravnih pristojbin, zapadlih zadatij, pri nadavku (ažiji) in kurzu, od propadlih premij in zadatij, od dobička tablic I.—V. oddelka			182.610	02
Rezerve, fondi in zaloge:					Rezervna zaloga pozavarovalnina odd. II. in IV.			14.237	98
Rezerva zavarovalnina in vlog odd. I.—IV.	3.327.070	77			Dopolnjujoča zavarovalnina odd. I.—II.			123.830	61
Izredna rezerva I.—V. oddelka	405.676	26			Rezerva nedoplačil odd. III.			51.814	44
Poroštvni fond odd. I.—V.	148.914	23						9.926	53
Donesek penzijski zalogi iz I.—V. odd. od l. 1878	2.924	30	3.884.585	29					
Dopolnjujoča zavarovalnina odd. II.			2.598	48					
Preostanek od l. 1878 odd. I. in II., IV. in V.			28.890	80					
			5.755.197	58				5.755.197	58

To se je z računskimi izpiski primerilo ter našlo, da jim popolnem soglaša.

Pregledniki računov:

Arg. Pánek l. r.

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.

Ant. Mlczech l. r.
glav. knjigovodja.

Občna bilancija 31. decembra 1878. leta,

Dati.

sestavljen na podlagi posameznih bilancij vseh oddelkov banke „Slavije“.

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Poroštvo ustanovnikov odd. V.			1.201	25	Ustanovna zaloga V. oddelka			1.700	—
Gotovina v blagajnicah odd. I.—V.	26.758	88			Terjatve:				
Gotovina naložena v založnicah odd. I.—IV.	569.647	44			pozavarovalnic v odd. I.—V.	74.811	91		
Vrednostni papirji, zaloge in posojila:					različnih v oddelku I.—V.	104.247	05		
različni vrednostni papirji odd. I.—V.	677.072	60			različnih v IV. oddelku za predplačane premije pri nagradah požarnih škod poleg §. 22 st. pr.	17.789	73		
zaloga za nakup vrednostnih papirjev odd. I.—III.	50.000	—			deželne hipotečne banke kralj. češkega, posojilo na hišo p. št. 978—II	38.722	47	235.571	16
zaloge na menjice odd. I.—III.	9.023	—			Rezerve, fondi in zaloge za 1879. leto:				
menjice hipotekno zavarovane odd. III.	40.615	—			Premijska rezervna zaloga I.—II. in IV. oddelka	921.240	43		
posojila na hipoteke odd. I.—III.	733.583	14			Rezerva od vlog III. oddelka z dobičkom in obrestimi vred	2.730.950	95		
1. kreditnemu društvu odd. III.	92.589	34			Izredna rezerva I.—V. oddelka	100.555	65		
2. " " odd. III.	602.182	35			Poroštvna zaloga I., II., IV. in V. odd.	148.914	23		
na police odd. I.—III.	92.435	22						3.901.661	26
hiša št. 978—II. odd. I.—III.	295.685	31			Zaloga ne še rešenih škod II. in IV. odd.	76.134	67		
583 in 588 odd. I.—III.	145.000	—			Zaloga preostankov od leta 1870—1878 odd. I.—II., III. in V.	181.834	73	4.159.630	66
hotel "Avstrija" v Frohnleitenu odd. I.—III.	19.632	71			Penzijska zaloga uradniška oddelka I.—V. do 31. decembra 1878	45.356	16		
premoženje penzijskega fonda uradnikov banke „Slavije“	43.436	12	3.397.661	11	Donesek I.—II. oddelka za 1878. l.	446	54		
Akvizični troški: provizne zaloge na gasilna orodja odd. IV.	16.187	14			" IV. " " " incl. don. za l. 1878	1.588	12		
druge predplačane provizije odd. IV.	9.812	86	26.000	—	" V. " " " incl. don. za l. 1878.	1.670	57	49.061	39
Inventar: zaloga tablic odd. IV.	100	—			Dopolnjujoče pozavarovalne oddelka II.			2.598	48
gasilno orodje (89 štrikol. brizg.) odd. IV.	33.900	—	34.000	—	Zaloga za prihodninski davek banke „Slavije“ odd. I.—III.			5.000	—
inventar hiše št. 978—II in odbitek na upravne troške			2.799	02	Kavcija zastopnikov odd. I.—V.			59.831	69
Terjatve: pri glavnih zastopih in njihovih podružnih zastopih, ter pri zastopih ravnateljstva	369.182	59						4.513.393	38
na poštah povzetih, poštah nakaznicah, menjicah terjatve pri obeh za propadle zavarovalnine in pri različnih odd. I.—V.	417.198	07	786.380	66					
pri pozavarovalnih zavodih odd. IV. in V.	4.733	70	801.040	89					
različna nedoplačila v odd. III.	9.926	53	59.831	69					
zastopnikov vplačane kavcije odd. I.—V.			51.814	44					
Dopolnjujoče zavarovalne odd. I.—III.			123.830	61					
Rezerva pozavarovanja odd. II. in IV.			15.214	37					
Zaloga nagrad od pozavarovanj za nerešene škode in preiskovalne troške			4.513.393	38					

To se je s posameznimi bilancijami primerilo in našlo v popolnem soglasji z njimi.

Pregledniki računov:

Arg. Pánek l. r.

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.

Ant. Mlczech l. r.
glav. knjigovodja.

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi
dne 31. decembra 1878.

kati, mej rodovitnim Gäuom in mej švarcvald-
skim pogorjem, se razteza sam samcat hrib

